

יביע אומר

בראשות הגאון רבי יגאל כהן שליט"א

גיליון מס' 322

פרשת שלח

מאמר השבוע
מאת ראש המוסדות
הרה"צ יגאל כהן שליט"א

הבטיחה ברכושו - רכושו ילקח ממנו

יתן לו האלהים עשר ונכסים וכבוד ואיננו חסר לנפשו מכל אשר יתאנה ולא ישליטנו האלהים לאכל ממנו כי איש נכרי יאכלנו" - כמו שהפרנסה והעשר מגיעים לאדם כמתנה מה' יתברך, כך גם היכלת להנות מהעשר זוהי מתנה מה' יתברך. ולפעמים יכול להיות שהקב"ה מונע מהאדם את היכלת להנות מהממון הרב שתחת ידו, וכל העשיר שבניו הרי הוא נתון אצלו רק כפקדון ביד שומר, שנתן לו ה' את הממון להשגיח עליו שלא יגזק, עד שיגיע לידי האדם הראוי.

אדם הבוטח בעשר הרב שיש לו, ומתוך כך הוא מרשה לעצמו להתנהג בזלזול לכל הסוככים אותו, העשר שלו ילקח ממנו, כמו שנאמר (איוב כז, יט): "עשיר ישכב ולא יאסף עיניו פקח ואיננו" - שפעמים רבות ימצא, שאדם שוכב בלילה לישן כשהוא עדין נחשב לעשיר, וכן לילה מאבד את עשרו, על ידי גנבים או שהיה למאכלת אש או בשאר מקרים רעים, ובבקר עיניו פקח ואיננו. וכבר ראינו בעינינו איך שבנקים בארצות הברית קרסו בן לילה, ואנשים שהשקיעו מאות מיליונים נהפכו ברגע אחד לחסרי כל.

וכבר ראינו בעינינו אנשים עשירים מפלגים בעלי ממון רב שהיתה להם מדת הקמצנות בצורה קיצונית מאוד, כך שלא היה ביכולתם לבזבז את ממוןם ולהנות ממנו עד שפטרם מהעולם. אחר כך באו הילדים שלהם ונהנו מכל מה שעמלו אבותיהם כל ימי חייהם, ונתקדם בהם מה שאמר שלמה (קהלת ב, כו): "ולחוטא נתן ענין לאסף ולכנוס לתת לטוב לפני האלהים". ונאמר (איוב כז, יז): "יכין וצדיק ילבש וכסף נקי יחלק" - לפעמים הרשע הוא רק המכין, אבל בסופו של דבר הכל בא לידי הצדיק והוא זה שנהנה ממנו, ואת כספו של הרשע יחלק הקב"ה לצדיק (רש"י ומצודות דוד שם).

ולפעמים כל העשר נלקח ממנו ועובר לידי אחרים, כמו שאמר שלמה המלך (משלי כג, ד): "אל תגיע להעשיר מבינתך חדל" - לא נאמר אל תגיע להעשיר אלא "להעשיר", ללמדנו שפעמים אדם מתגעגע ובסופו של דבר אחרים מתעשרים מיגיעתו באפנים שונים (ע"פ פרוש מרפא לנפש בשם האלשיך). ועוד אמר שלמה ברחמיו (שם כג, ה): "התעייף עיניך בו ואיננו" - מיך שתעצם עיניך ממנו ולא תשגיח עליו, יאבד ממך, שפסוק הוא דבר שיכול אדם להאבד במהרה, ועל כן אין לו לאדם לסמוך עליו.

וגם אפשר, שהממון שנמצא תחת ידי האדם הוא זה שיגרום לו צרות רבות, ולפעמים אף יכול לגרום לאבדו נפשו חלילה, כמו ששמענו כמה פעמים על אנשים עשירים שנהטפו הם או בני משפחתם על מנת לקבל עליהם כפר ולבסוף נהרגו. ועל זה אמר שלמה המלך ברחמיו (קהלת ה, יב): "יש רעה חולה ראיתי תחת השמש, עשיר שמור לבטלו לרעתו".

ואמר ירמיה הנביא (ירמיה יז, א): "עשה עשר ולא במשפט בחצי ימיו ועזבו" - אדם שפנסה להשיג את כספו שלא בדרך ישרה שלא כרצון ה', בחצי ימיו יעזבו, או שהפסוק יעזב אותו שיפסידו או שחלילה הוא יצטרך לעזב את העולם ולהפרד מהכסף שלו.

מתוך ספרו של הרב יגאל כהן. "שער הביטחון".

וגם אם נמצא אחד כזה שהשיג את ממונו שלא כרצון ה' יתברך והממון נשאר בידו, בורא עולם כבר יסדר שהוא לא יוכל להנות ממנו, כמו שאמר שלמה המלך (קהלת ו, ב): "איש אשר

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת החיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

פניני הדף היומי

ארגון ענפים בנשיאות הרב יגאל כהן

מגייס מתנדבות לפרויקט
חברותא
טלפונית

לימוד שבועי דרך הטלפון עם מתחזקות

לפרטים והתנדבות:

055-688-8010

מתאים לכל הגילאים ללא צורך בנסיון קודם

לזיווג הגון הדס בת אילה

לזיווג האילה גיל בן אילה

לרפואת שמעון בן ג'מילה

קו לשאלות בהלכה
מבית "יביע אומר"
055-6888100

זמני כניסה ויציאת השבת
החמס לסי לוח ימיו והימים

יום	ת"א	חיסה	ב"ש
כניסה:	19:32	19:30	19:29
יציאה:	20:23	20:21	20:21
ר"ת:	21:20	21:17	21:16

בידושלים: לנחגים 40 דקות 19:12

שאלות ותשובות

מאת הרב יצחק כהן שליט"א

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה זוסק זצוק"ל

קריאת שמע במתינות

מבואר בברכות (טו): אמר רב חמא בר חנינא, כל הקורא ק"ש ומדקדק באותיותיה, מצננין לו גיהנם, שנאמר, בפרש שדי מלכים, בה תשלג בצלמון, אל תקרי בפרש, אלא בפרש. אל תקרי בצלמון אלא בצלמות. ופי' מרן הב"י (סי' סב), דהוא מדה כנגד מדה, שמאחר שהוא מעורר עצמו בזה ומניע את חומו הטבעי לדקדק באותיות, בשכר זה החום הטבעי שהוא מעורר מצננין לו כנגדו חום אחר שהוא בגיהנם. והוסיף מרן אאמו"ר זיע"א, דהוא מדה כנגד מדה, שמכיון ששולט ברוחו ומצנן עצמו לקרות ק"ש במיתון ובכוונה, כדי להוציא התיבות כתיקונן, כמו שכתוב צהר תעשה לתיבה, ונאמר, אבנים שלמות תבנה את מזבח ה'א, לכן מצננים לו גיהנם, גם כשהולך דרך גיהנם להעלות משם רשעים שגמרו דינם. וכמו שכתבו המפרשים בההיא דלקמן (כח): גבי ריב"ז שהיו לפניו ב' דרכים וכו', וכי חשב ח"ו שחלקו בגיהנם, אלא חשב שיעבור דרך גיהנם להוציא נשמותיהן של רשעים שגמרו דינם, לחיי העוה"ב. ושוי"ר כן בצל"ח (ילקו"י סימן סא ס"י).

שאלה: האם מברכים על מנגו ונקטרינה שהחיינו? **תשובה:** מנגו הינו פרי חדש וצריך לברך שהחיינו וכן נקטרינה ומי שאכל אפרסק ובירך שהחיינו אינו צריך לברך שוב על נקטרינה כיון שזה אותו זן וכן להיפך אם אכל ובירך שהחיינו על נקטרינה לא יברך שוב שהחיינו על אפרסק. חזו"ע הלכות ברכות (עמ' תצד).

שאלה: אם יש יהודי שנוסע רק בחג ולא בשבת האם שהוא נוגע ביין (לא מבושל) מותר לשתות מהיין? **תשובה:** אפשר להקל לשתות מהיין שנגע היות ונסיעה ביו"ט אינה אסורה אלא מדרבנן (שהדלקת אש ביו"ט אסורה מדרבנן) ואדם שמחלל את המועדות מדרבנן אינו עושה יין נסך. (עיין הליכו"ע ח"ז עמ' קנח).

שאלה: יש לי עץ לימון בבית ועכשיו בשמיטה איני רוצה שאנשים יכנסו לחצר שלי (מכמה טעמים) האם זה בסדר שאני אקטוף את הפירות ויחלקם לאנשים כגון חברים ומשפחה וכד'? **תשובה:** בשמיטה צריך להפקיר לכולם וכל מי שרוצה יקח. וניתן לכתוב שאפשר להיכנס בשעות מסוימות. וכן יש דרך נוספת לקטוף ולהניח מחוץ לדלת שכולם יוכלו לקחת. (שביתת השדה עמ' שלט).

שאלה: רציתי לדעת אם אנחנו קונים פירות של אוצר בית דין שקדושים בקדושת שביעית וכשאוכלים לפעמים נשאר סביב הגרעין מעט אוכל כגון במנגו ונקטרינה האם מותר להשליכם כך לאשפה? **תשובה:** הרמב"ם כתב (פרק יא) מהלכות תרומות שכל שאריות של אוכל שהדרך לזרקם מותר לזרקם לפח ואין צורך לשמור על קדושתם ורק אם זורק פרי שלם או חצי פרי צריך להשימו בתוך שקית (ויש שנוהגים גם את השאריות להניח בשקית ולזרקם ותבא עליהם ברכה). (עיין שביתת השדה עמ' שיז).

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד

שאלו עיני את דוד

ומאותה העת שנאמר המשפט (שמואל א יח, ז) "הִכָּה שְׂאוּל בְּאַלְפִיו, וְדָוִד בְּרַבְבְּתָיו", נכנסה בליבו של שאול עוונות כלפי דוד, והיה חושב עליו מחשבות רעות כיצד להורגו, וכאן חשוב לציין, שהעוינות לא נבעה מחמת שהיו בשאול המלך מידות רעות (חלילה), אלא היה זה מן השמיים, שנכנסה בשאול רוח רעה לרדוף את דוד, מפני שרצון ה' היה, שבטרם יעלה דוד המלך למלכות, יהיה עליו לנדוד ממקום למקום, נדודים אלו היו על מנת לתקן את חטאו של אדם הראשון, אך בל נקדים את המאחר. וההוכחה לכך שקנתו של שאול היתה מן השמיים, שלא מצינו מעולם שנענש על כך שהיה עוין את דוד, ואף לאחר מותו נותרו עצמותיו בשלימותן, ללמדנו שלא היתה זו קנאה טבעית לדוד, כי אם היתה זו קנאה טבעית הנובעת ממידות רעות, היה נענש על כך, ואף עצמותיו היו נרקבות באדמה, וכפי שאמר

שלמה המלך (משלי יד, ל) "זֶרֶקְבַּ עֲצָמוֹת קִנְאָה", דהיינו, שכל המקנא, עצמותיו נרקבות בקבר. מלאכי הפחד מגינים על כבודו של שאול המלך וכוהכחה לכך מספרת הגמרא (יומא כב ע"א), שרב נחמן, שהיה אחד מאמוראי בבל, לא דיבר בכבוד הראוי על שאול המלך, ובלילה הבעיתו אותו בחלומו מלאכי פחד, כדי שירגיש קצת מאותה רוח רעה שהיתה חופפת על שאול המלך, וכשקם למחרת בבוקר, התנצל על שדיבר כנגד שאול המלך, ואמר 'נעניתי לכם, עצמות שאול בן קיש', שפירושו, דיברתי נגדכם יותר מן הראוי, והזכיר לשון של 'עצמות שאול', משום שעצמותיו של שאול הם ההוכחה שלא קינא בדוד קנאה טבעית, שאם היה מקנא בו היו עצמותיו נרקבות, וכל מה שרדף שאול אחרי דוד היה זה בגזרת שמיים, ולמרות התנצלותו של רב נחמן, המשיכו להבעיתו מלאכי הפחד, ואז הבין רב נחמן שכנראה לא ביקש סליחה בצורה הראויה, ולכן שב ואמר 'נעניתי לכם עצמות שאול בן קיש מלך ישראל', ורק לאחר שהוסיף לשמו של שאול את התואר 'מלך ישראל', פסקו מלאכי הפחד להבעיתו.

ואפשר להוסיף, שרואים ממעשה זה שמן השמיים תבעו את כבודו של שאול המלך, שיש לכבודו בתואר 'מלך', ולכן כשאמרו הנשים (שמואל א יח, ז) "הִכָּה שְׂאוּל בְּאַלְפִיו, וְדָוִד בְּרַבְבְּתָיו", חרה לשאול שלא הצמידו לשמו תואר 'מלך', ובוודאי שההסכמו עימו מן השמיים, שהרי רב נחמן שחי שנים רבות לאחר מותו של שאול, לא עזבו אותו מלאכי הפחד, עד שהוסיף בהתנצ' לותו את התואר 'מלך ישראל' לצד שמו של שאול.

להזמנת כל ספרי הרב אליהו עמר, כנסו לאתר "אופקים בוקס" או למוקד המכירות 055-67-25-138

מה מוטל עלינו

"לך דומיה תהילה" - אומר הרה"ג עמרמי שליט"א שהתהילה הגדולה ביותר שאפשר לחלוק לקב"ה זו הדומיה, הכבוד הכי גדול שניתן להעניק להשם יתברך זו השתיקה. ושתיקה מתי? דווקא לנוכח קושי או סבל.. שאז קשה יותר לשתוק. כאשר מופיע מולנו ניסיון כלשהו, נרקמת בליבנו ההרגשה שחייבים עכשיו להגיז משהו, להעיר, לכעוס על מישהו ולהתעצבן שלא הולך כפי שציפינו ורצינו, ועל ידי העשייה שלנו נדמה שנצליח לשנות את המציאות. אך בדיוק ברגעים הללו, שנראה לנו שקורה הפוך ממה שרצינו, שלא הולך חלק, אז הקב"ה בוחן אותנו אם נזכור אותו או לא, אם נדע שזה אך ורק ממנו או שנלביש את זה במציאות הטבעית ובנורמות חברתיות... זה הניסיון. האם אנחנו מגלות את ההסתרה ויודעות שזה רק בורא עולם, או שמא אנחנו מתבלבלות ובטוחות שזה היא או הוא עשו לנו.

אם קיבלנו גנתו של לורחנן, אם הבעל עושה קצת בעיות, מריבות עם ההורים, לא מוצאים עבודה.. וכל אחת כיד הדמיון הטובה עליה, כל אחת עם העניין שלה בחיים.. לדעת שבכל פינה שהיא, הכול מאת השם, אין נעלם ממנו. וזה מתחיל בדברים הפשוטים ביותר, כגון לא להשיג תור לרופא, להתעכב בבנק שעתיים, לא למצוא את הנעליים על הבוקר, אין מקום בגן שרצית, והישיבה לא קיבלה את החבור שלנו...

ההסתרה גדולה בעולם שלנו. הטבע זועק שהוא זה שעושה, כי ברור שאם נלך יחפים בגשם נתקרר, וברור שאם ניקח אנטטיביוטיקה החיידק יעבור - זוהי ההסתרה. האמת היא, שהקב"ה עושה הכול. ואם הוא לא יאשר לאנטטיביוטיקה לרפא, היא לא תעשה זאת, ואם הילד לא צריך להתקרה ולא יתקרה ולא משנה כמה יחף הוא ילך.. (לא סותר את ההשתדלות, רק מחזק את הביטחון בלב בעת ההשתדלות).

צריך לעשות ולהשתדל כל אחד לפי רמת בטחונו בהשם, אנחנו בני אדם. אך נדע שלפי רמת הביטחון כך ההשתדלות, אדם שרמת ביטחונו בהשם היא 80%, ההשתדלות שלו תהיה 20%. ואם הביטחון הוא 20%, ההשתדלות תהיה 80%. כך כל אחד ידע היכן הוא אוחז, באיזו רמת ביטחון. והכי חשוב - נדע במה להתחזק, היכן להשקיע את הכוחות.. נלמד ונתחזק בביטחון בהשם ולא רק בדברים לעשות השתדלות בעולם הזה. נחזיר לנו עמוק לעצמות שכל מה שקורה איתנו זה רק אחד יחיד ומיוחד, מנהיג אותנו ומוטל את כל הסיבות כדי שנקבל מכה הכי קטנה באצבע מהממירה במטבח. לא נתבלבל, לא נשתכנע אחרת, והכי חשוב לא נכעס על אף אחד.. כי עינינו נשואות לשמיים. הוא הפועל והמפעיל, אין עוד מלבדו.

הוא מתחבא ומסתתר, נכון, אבל עלינו מוטל לגלות את השם, להראות לו שאנחנו רואים אותו בכל מקום, בכל מציאות, גם אם הוא מתחבא לנו. ברגע שאנחנו מאמינות באמינות מוחלטת שהכול מגיע מבורא עולם, אנחנו לא כועסות על המציאות או על האנשים ש"יצרו" אותה, אנחנו הרבה יותר רגועות ושלמות כי יש לנו מישהו גדול יותר לפנות אליו, אנחנו מתווכחות עם המציאות ומנסות לשנות אותה, אלא פונות למי שאמר והיה העולם, למי שברא את כל הגלקסיות וברך בברך מנהיג את הפרטים הקטנים ביותר בבית שלך, ומי אם לא הוא, יכול לעזור.

הוא יכול להשיג תור לרופא עור לא רק בעוד חודשיים, הוא יכול לטפל בילד שלא שומע טוב וגם לסדר חברות לילדה שעשו עליה חרם.. הוא יכול הכול. נלמד את ילדנו מקטנות לפנות לבורא עולם ולסמוך עליו, נגדל את הבית שלנו בביטחון אמיתי שבורא עולם איתנו, בכל מצב שהוא. זה נותן ביטחון עבך לילדים, שהם יודעים שיש מי ששומע אותם כל הזמן והוא יכול הכול.. ומחכה למוצא פיהם באהבה. ואנחנו כמובן נהיה יותר רגועות ונגדל אותם בנחת ולא בלחץ, כאלו אנחנו עושות משהו, אלא נדע שהשם נמצא עם כל אחד ואחת מהם תמיד.

נישען עליו, נגלגל עליו, והוא בוודאי יחזק את כל צרכנו. לרכישת הספר "תוכו רצון אהבה" מאת מחברת הטור: 0583266571

בניה לדורות

על הכתוב בתורה בחטא המרגלים שהוציאו את דיבת הארץ רעה, ועם ישראל סירב משום כך להיכנס לארץ: "ויבכו העם בלילה ההוא", מובא בתלמוד: "אמר רבה אמר רבי יוחנן: אותה לילה ליל תשעה באב היה. אמר להם הקדוש ברוך הוא: אתם בכיתם בכיה של חנם - ואני קובע לכם בכיה לדורות". ע"כ. והדבר דורש הסבר. אב אוהב שרואה את בניו בוכים ללא סיבה, וכי משום כך מאחל להם או גוזר עליהם שיבכו לדורות!? אולם בגזרה זו טמון מסר חינוכי גדול לטובת האדם, לדורות עולם.

לאחר הניסים הגדולים שחולל הקדוש ברוך-הוא בעשר המכות ובקריעת ים סוף ובכל שנות הנדודים במדבר, קיבל עם ישראל הוראה ליזום מעצמם בעצמו כי מסוגל הוא להילחם ולנצח. שהרי לא היותו נלחם שהובטחה להם מאת מלך העולם. אך העם שיצא מבית עבדים, לא האמין בעצמו כי מסוגל הוא להילחם ולנצח. שהרי לא היותו נלחם בעמלק במלחמת הגנה ולא הורגל במלחמות יזומות, ומיד נרתעו ישראל לאחור: "אנחנו נילחם?" "ואם לא נצליח?!", לפיכך ביקשו לשלוח מרגלים לרגל את הארץ ולקבל מידע, כדי לדעת לקראת מה הם הולכים ואם יש להם סיכוי לנצח.

מהלך זה שנקטו בו, לימד על פגם באמונתם בבורא העולם שאין לו מעצור להושיע ברב או במעט. אבל הבחירה ביד האדם, ולכן הורה הקב"ה למשה רבנו: "שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים וַיְתַרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן". ודרשו חז"ל: "שְׁלַח לְךָ" - לדעתך. כי כך אתם חפצים. והנה המרגלים חזרו וטענו שאמנם הארץ טובה וזה פריה, אך קשה לראות את עצמינו כובשים את הארץ, שהרי יושביה גדולים וחזקים: "ונָהִי בְעֵינֵינוּ כַּחֲגָבִים, וְכֵן הָיִינוּ בְעֵינֵיהֶם". אין סיכוי שננצח. ורק יהושע בן נון וכלב בן יפונה שהיו מהמרגלים, אמרו כנגדם: אנחנו מסוגלים! "עַלֵּה נַעֲלֶה וְנִרְשָׁנוּ אֹתָהּ".

עם ישראל נמצא כעת בניסיון: האם חובבים אנחנו ולא מסוגלים כדברי רוב המרגלים, או נשמע לדבר בה' ונאמין ונבטח בו שאנו מסוגלים כדברי מייעוטים. והנה הם בחרו להאמין לדברי המרגלים שאינם מסוגלים, וכדי כל אותו הלילה. אמר להם הקדוש ברוך-הוא, אם תמשיכו בגישה זו, אתם תבכו תמיד בכיה לדורות. לא בגלל שאני רוצה בכך, אלא בגלל שאתם בוחלים בדרך הגרועה הזו. נמצא שאמרו להם משפט כזה זה לא כגזירה, אלא כהדרכה הבאה מאהבה. והוא כאומר להם: אם ברצונכם לתקן פגם זה למען הדורות הבאים, עליכם להאמין בי ובכוחות שנתיי לכם להתמור דד ולנצח, הן את אויביכם הגשמיים, והן את היצר הרע האורב לכם בכל פינה, והוא אשר גרם לכם לרפיון זה.

ואכן, כל זמן שלא זכינו לתקן עניין נכבד זה, לדעת כי אמנם היצר הרע "לִפְתָח חַטָּאת רִבֵּץ וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ", אבל: "וְאִתָּה תִמְשָׁל בו!" ולהיות בטוחים בעצמנו כי כוחו של היצר אינו רק בהטעה ודמיון כאילו שחייבים להיכנע אליו, הרי עדיין נשאר תשעה באב יום של בכיה לדורות. נמצא שבכל שנה בוכים אנו במשך כל הדורות על צרת הפגם באמונתנו ביכולתנו לנצח את היצר. צרה שהביאה לחטא המרגלים, לחורבן שני בתי המקדש, לגירוש ספרד, ולכל שאר הצרות שאירעו ביום זה, כמפורט בספר סדר הדורות. שהרי הכניעה ליצר האורב לפתחנו בכל שטחי החיים, היא שהובילה אותנו להיכשל בחטאים שונים, ולשלם על כך מחיר כבד. וכבר לימדונו רבותינו ז"ל כי אדם המאמץ את כל כוחותיו להילחם ביצר הרע - הקדוש ברוך-הוא עוזרו, ומובטח הוא לנצח. וכמו שאמרו בגמרא: "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, ומבקש להמיתו, שנאמר: 'צוֹפֵה רָשָׁע לְצַדִּיק וּמִבְקֵשׁ לְהַמִּיתוֹ', ואלמלא הקדוש ברוך הוא שעוזר לו - אינו יכול לו, שנאמר: 'ה' לֹא יַעֲזֹבֵנו בְּיָדוֹ'. וזהו עיקר התיקון בתשעה באב, להאמין בכוחו וביכולתו לעמוד בניסיונות התאוה והכעס ורדיפת הכבוד, ביטול התורה ושלוש בית, ודקדוק בכל תרי"ג המצוות, ובכך לנצח את היצר הרע, וממילא את כל אויביו, ויכלו צרותינו, ונזכה בע"ה במהרה לגאולה שלימה" (מתוך האדם במעגל השנה מאת הגאון הרב במיר כהן שליט"א, ניתן להשיג בהידברות במס' 073-222-1250).

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמרמי שליט"א

השדוך שהתבטל שבועיים לפני ההתנה

בפרשת השבוע אנו פוגשים את המרגלים, אני זוכר שפעם אחת הייתי באיזה שיעור פנה אלי יהודי, דיבר על המרגלים בצורה לא מוכבדת בלשון המעטה, לא נכנסתי איתו לחומרת העניין מה שכתוב בזה, אבל אמרתי לו ולעצמי אנחנו שוכחים שלפעמים בנו עצמנו יש מן המרגלים, לא יודעים להעריך את מנתן ה' אלינו בכל דבר ודבר, והסיפור הבא שסיפר הרב הדגול רבי אהרון לוי שליט"א מארגון "ערכים" יאיר לנו עניין זה באור יקר. באחת מהרצאותיו ניגשה אליו אשה מריה, וסיפרה לו שהיא במרירות גדולה כביכול על ה'.

המשך מוסר עם סיפור

החתונה, תדמייני שהיית מתחתנת עם רשע כזה... עם משוחת כזה... כמה היית סובלת... ומי אמר שהוא גם היה מביא לך גט... אולי היית נשארת עגונה... וסובלת הרבה יותר ממה שאת יכולה לדמיין, וכל זה ה' הציל אותך, רק השאיר לך עגמת נפש מועטה כדי להשתיק את מידת הדין, ובמקום לומר תודה את עוד מתלוננת, ממורמרת, איזה בושה וחרפה... אחי ורעי, כשמעתי מהרב אהרון לוי את הדברים, הרגשתי עד כמה אנחנו לא יודעים אפילו לחלום להודות על הרע כביכול. כמה ה' ברחמיו הציל אותנו ונתן לנו, אין לנו מושג כמה רחמים יש באותו מעשה שקרה לנו, וכמה עלינו להודות, וכדברי חז"ל בברכות (ס): כשם שמברך האדם בשמחה על הטובה כך חייב לברך בשמחה על הרעה. השמחה העצומה שיש לאדם כשמקבל טובה מה' והוא מודה כך צריך לקבל בשמחה את ענין הרעה, וזה עבודה גדולה אבל במעשה זה קל יותר לעמוד בדברים אלו. יהי רצון שנזכה לעבוד את ה' בשמחה גם בדברים שנראה לנו כרעה, ונזכה לראות בשמחת כלל ישראל ובגאולה הקרובה אמן.

ונכנסתי לדיכאון מוחלט, לא הייתי מסוגלת לעשות כלום, אין לך מושג איזה הרגשה נוראית זו אומרת האשה לרב אהרון לוי. ואני שואלת אותך למה עשה לי ככה אלוקים? פנה אליה רבי אהרון לוי בשאלה: תגידי לי האם עשית מסיבת הודיה על ביטול החתונה? האם רקדת על זה? האם שמחת בכל ליבך שהכל התבטל? האשה מסתכלת על הרב, ולא מבינה את חידתו? מה הרב רוצה, אני מספרת לרב שהכל היה נורא והייתי בדיכאון איזה שמחה... איזה ריקוד... שום דבר, רק חושך ועצבות. אומר לה הרב אהרון לוי, את לא מתביישת... במקום לשמוח ולהודות לה' את רוטנת כועסת ממורמרת, הרי לפי סיפורך מדובר בחור מושחת ביותר, בחור שאפילו לא יידע אותך שהוא מבטל, בצורה כזו מחפירה מתקשר לבעלי האולם וכו' ומשם את מקבלת את הידיעה, תאמרי לי היש מושחת גדול ממנו, ובורא עולם ברחמיו המרובים ובחסדיו העצומים, הגביר את מידת הרחמים על מידת הדין בעבורך שהבחור יבטל לפני

פניני הדף היומי
גאת הרה"ג יחזקאל זכאי שליט"א

דין הכהנים בזמננו

יכול שיאמר אם כהן אני (מסכת יבמות דף צט)

בסוגייתנו מבוארים דינים וספיקות הקשורים לכהנים, כשאין ברור לנו שמדובר בכהן ודאי, ואנו מוצאים בספרי רבותינו הראשונים והאחרונים שדנו לגבי כהנים שאין להם כתב יחוס בזמן הזה האם הם נחשבים כודאי כהנים? ויש לכך השלכות לגבי דינים הנוגעים לכהנים כגון ברכת כהנים, פדיון הבן, עליה לתורה.

והנה בשו"ת הריב"ש (סימן צ"ח) התייחס לנושא זה בתשובתו וכתב שכהנים בזמן הזה אינם נחשבים ככהנים ודאים כל זמן שאין כתב יחוס בידם המייחסם דור אחר דור לשבט הכהונה, ומה שהם עולים לקרוא ראשונים בתורה משום שיש להם חזקה שגם אבותיהם היו כהנים ונקראים כהני חזקה, וכן במה שהכהנים עולים לדוכן ומברכים ברכת כהנים אף שלכאורה אין זה ברור שהם כהנים כתב בשו"ת שבות יעקב (חלק א' סימן צג) שהיות וכהן שאינו נושא כפיו לברך ברכת כהנים מבטל שלוש מצוות עשה כנפסק בשולחן ערוך והיא מצוה חמורה לכן בשביל שלא תתבטל המצוה מחשיבים אותם ככהנים גמורים, וממילא גם יכולים לברך. ואמנם ראוי ונכון במצוות שצריך כהן כגון בפדיון הבן לחפש אחר משפחות כהנים שיש להם יחוס.

ונודע שגם בזמנינו ישנם משפחות מיוחסות כגון משפחת טוויל שיש להם יחס עד עלי הכהן (ונקראים גם מעלי הכהן טוויל), ולכן גם הם מקפידים לעסוק בתורה שכן במסכת ראש השנה י"ח מבואר שבשביל להנצל מהקללה של בית עלי שנפטר בקיצור ימים ושנים צריך לעסוק בתורה שמגינה ומצילה, ושם הגמרא מספרת על אביו ורבה שהיו מבית עלי ובזכות שעסקו בתורה לא נפטרו בקיצור ימים ושנים בגיל צעיר, עוד מפורסם שהגרא"א מוילנא כשרצה לקיים מצוות פדיון הבן החמיר ודקדק לעשות אצל כמה וכמה כהנים משום שחשש שמא אינם מיוחסים. והגאון רבינו יוסף חיים זצ"ל בשו"ת רב פעלים (חלק ב' סימן ט"ל) נשאל במקרה שהיתה סעודה שהיו בה תלמיד חכם כהן ותלמיד חכם ישראל שהיה יותר חכם מהכהן וכיבדו אותו לעשות זימון, והיו שערערו שהרי צריך לכבד את הכהן והרב הביא את דברי אברהם בסימן רא שמה שאין אנו נוהרים לכבד את הכהנים בכל הדינים הנזכרים בשולחן ערוך משום שאין אנו בקיאים ביחוס הכהונה, ולכן עשו טוב בפרט שהתלמיד חכם ישראל יותר גדול מהכהן.

שבת שלום.

ניתן להיכנס במחיר מיוחד את הדיסק אונקו של הרה"ג יחזקאל זכאי שליט"א הכולל את כל שיעורי הדף היומי על מסכתות הש"ס בשפה ברורה ורהוטת ושיעורים בהלכה. ליצירת קשר בבלאפון 0527630352
כמו כן ניתן להאזין לקו הדף היומי בכל שעות היממה הינם בטלפון 0559302663

בס"ד

המסעדה

מסעדת החסד מבית "יביע אומר"
לע"נ ר' ישעיהו בן ר' משה מקרעסטין ז"ל א"א

יש לכם שמחה במשפחה?

ברית. חתונה. בר מצוה.

ידועה הסגולה לקיים סעודת עניים באותו היום לאנשים שאין להם.
בתרומה של 400 ש"ח השתתפות ב"מסעדה"
תהיו שותפים להאכיל למעלה ממאה ועשרים איש להצלחתכם

להשתתפות הייגו: 03-8000770

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברה"י הארץ רבנים מכולל "יביע אומר" 03-8000770

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מזהין בת זיוה ע"ה

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב:20,000 עותקים